

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 05.02.2025, klo 16:31 - 16:58

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Hallituskatu 12

Käsitellyt asiat

- § 10 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 11 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 12 Terveystarkastajan viran perustaminen**
- § 13 Ympäristötarkastajan viran perustaminen**
- § 14 Elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Valtatien 2 parantamiseksi Porin keskustan kohdalla**
- § 15 Oikaisuvaatimus, aurinkosähkön tuotantoalue, Tuorsniemi**
- § 16 Kuntalaisaloite koskien näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa vapaalipusta, korkeimman hallinto-oikeuden päätös**
- § 17 Elinvoima- ja ympäristölautakunta, kuntalaisaloitteiden raportointi 2024**
- § 18 Tiedoksi merkittävät viranhaltijapäätökset**
- § 19 Tiedoksi merkittävät asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Anssi Salmi, puheenjohtaja
Jaakko Jäntti, 1. varapuheenjohtaja
Sanna Grönmark
Matti Hatanpää
Kimmo Hohkala
Jussi Ihamäki
Paula Kivimäki
Antti Linnainmaa
Tiina Puska
Hanna Raitakari
Johanna Siitari
Hanna Sinisalmi
Tiina Stenman

Muut saapuvilla olleet

Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala, esittelijä
Heidi Suominen, sihteeri
Jari Hakala, kaupunginhallituksen edustaja
Joonatan Juntunen, nuorisovaltuuston edustaja
Kaija-Liisa Lohivuo, vammaisneuvoston edustaja

Allekirjoitukset

Anssi Salmi
Puheenjohtaja

Heidi Suominen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

07.02.2025

07.02.2025

Antti Linnainmaa

Kimmo Hohkala

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkisilta osin nähtävänä Porin kaupungin verkkosivuilla alkaen 10.2.2025

Heidi Suominen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 10

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 11

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Antti Linnaimaa ja Kimmo Hohkala (varalla Hanna Raitakari).

Pöytäkirja tarkastetaan 7.2.2025.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Antti Linnaimaa ja Kimmo Hohkala (varalla Hanna Raitakari).

Pöytäkirja tarkastetaan 7.2.2025.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 12

Terveystarkastajan viran perustaminen

PRIDno-2025-306

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Jokiaiainen, yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveysvalvonta, riikka.jokiaiainen@pori.fi

Elinvoima- ja ympäristötoimialan vuoden 2023 henkilöstösuunnitelman mukaisesti ympäristö- ja terveysvalvontayksikköön on perustettu terveydensuojeluasiantuntijan toimi lainsäädännössä ja toimintaympäristössä tapahtuiden muutosten ja niistä aiheutuneiden veloitteiden täyttämiseksi. Toimi sijoittuu terveydensuojelutiimiin, joka vastaa yhteistoiminta-alueen viiden kunnan alueella terveydensuojelulain mukaisista viranomaistehtävistä. Terveydensuojeluasiantuntijan tehtäviin kuuluvat talousvesijärjestelmien riskinarvioinnit, talousvesien näytteenottosuunnitelmien laatiminen ja talousvesinäytteiden ottaminen sekä ympäristöterveydenhuollon varautumissuunnittelu sekä terveydensuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittely. Toimen tehtäväkuvaus suunniteltiin niin, että tehtävässä ei käytetä julkista valtaa. Käytännössä henkilöstöresurssin sujuvan ja tehokkaan hyödyntämisen takaamiseksi on ilmennyt tarve osoittaa toimenhoitajalle tehtäviä, joissa käytetään julkista valtaa.

Kuntalain 87.2 §:n mukaan, julkisen vallan käyttöä sisältävää tehtävää varten perustetaan virka. Viran perustamisesta päättää kaupungin hallintosäännön 41 §:n nojalla kaupunginhallitus.

Hallintosäännön § 44.2 mukaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa virkasuhteeseen ilman hakumenettelyä, kun työsuhde on muutettava virkasuhteeksi työntekijän tehtäviin kuuluvan julkisen vallan käytön vuoksi ja kun on kyse vakinaisen kelpoisuusehdot täyttävän työntekijän siirtämisestä suostumuksellaan virkasuhteeseen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle päätettäväksi, että elinvoima- ja ympäristötoimialan ympäristö- ja terveysvalvontayksikköön perustetaan 1.4.2025 alkaen terveystarkastajan virka. Terveydensuojeluasiantuntijan toimi muutetaan terveystarkastajan viraksi ilman hakumenettelyä.

Viran kelpoisuusehtona on tehtävään soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen tutkinto. Viran tehtäväkuvaus sisältää terveydensuojelulainsäädännön mukaisten ilmoitusten käsittelyä ja valvontaa, ympäristöterveydenhuollon häiriötilanne- ja varautumissuunnittelua, näytteenottoa sekä talousvesijärjestelmien riskinarviointia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 13

Ympäristötarkastajan viran perustaminen

PRIDno-2025-305

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Jokiaiainen, yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveysvalvonta, riikka.jokiaiainen@pori.fi

Elinvoima- ja ympäristötoimialan vuoden 2023 henkilöstösuunnitelman mukaisesti ympäristö- ja terveysvalvontayksiköön on perustettu ympäristönsuojeluasiantuntijan toimi. Henkilöstösuunnitelman mukaan ympäristönsuojeluasiantuntijan toimella varmistettiin, että ympäristövalvonnalla on riittävät resurssit hoitaa työtehtävät kohtuullisesti ja, että ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisiin lupa- ja valvontatehtäviin varattu resurssi on riittävä. Ympäristönsuojeluasiantuntijan tehtäviin kuuluvat ympäristönsuojelulainsäädännön mukaiset lupa- ja ilmoituskäsittelytehtävät, kuten ympäristölupien valmistelua ja valvontaa ja rekisteröintimenettelyyn kuuluvien toimintojen valvontaa. Lisäksi tehtävään kuuluu ympäristönsuojelun sähköisen tietojärjestelmän ylläpitotehtävät sekä mahdollisten ympäristöhaittailmoitusten käsittelyä. Tehtäviin kuuluu myös ilmanlaadun mittaukseen liittyviä tehtäviä. Toimen tehtäväkuvaus suunniteltiin niin, että tehtävässä ei käytetä julkista valtaa. Käytännössä henkilöstöresurssin sujuvan ja tehokkaan hyödyntämisen takaamiseksi on ilmennyt tarve osoittaa toimenhoitajalle tehtäviä, joissa käytetään julkista valtaa.

Kuntalain 87.2 §:n mukaan, julkisen vallan käyttöä sisältävää tehtävää varten perustetaan virka. Viran perustamisesta päättää kaupungin hallintosäännön 41 §:n nojalla kaupunginhallitus.

Hallintosäännön § 44.2 mukaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa virkasuhteeseen ilman hakumenettelyä, kun työsuhde on muutettava virkasuhteeksi työntekijän tehtäviin kuuluvan julkisen vallan käytön vuoksi ja kun on kyse vakinaisen kelpoisuusehdot täyttävän työntekijän siirtämisestä suostumuksellaan virkasuhteeseen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle päätettäväksi, että elinvoima- ja ympäristötoimialan ympäristö- ja terveysvalvontayksikköön perustetaan 1.4.2025 alkaen ympäristötarkastajan virka. Ympäristönsuojeluasiantuntijan toimi muutetaan ympäristötarkastajan viraksi ilman hakumenettelyä.

Viran kelpoisuusehtona on tehtävään soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen tutkinto. Viran tehtäväkuvaus sisältää ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisia lupavalmistelu-, tarkastus- ja valvontatehtäviä sekä ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) ylläpitotehtäviä ja paikkatietojärjestelmän ylläpitotehtäviä ympäristövalvonnan osalta. Lisäksi tehtäväkuvaus sisältää ilmanlaadun tarkkailujärjestelmän ylläpito-, raportointi- ja huoltotehtäviä soveltuvin osin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 146,08.04.2024
Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 14, 05.02.2025

§ 14

Elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Valtatien 2 parantamiseksi Porin keskustan kohdalla

PRIDno-2024-798

Kaupunginhallitus, 08.04.2024, § 146

Valmistelijat / lisätiedot:

Pauliina Mäenpää, johtava juristi, pauliina.maenpaa@pori.fi

Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala, lauri.kilkku@pori.fi

Taustaa

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueella (ELY-keskus) on käsiteltävänä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki 252/2017) mukainen yhteysviranomaisen lausunto, joka koskee ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma) valtatie 2 parantamiseksi Porin keskustan kohdalla. Tiehankkeesta vastaavana toimii Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri - vastuualue.

Hanke ja sen toteuttamisvaihtoehdot

Hankkeen tavoitteena on parantaa valtatie 2 Porin keskustan kohdalla.

Hankkeen ympäristövaikutuksia arvioidaan seuraavien hankevaihtoehtojen (VE) osalta:

Vaihtoehto VE0+ lähtökohtana on nykyiseen tiesuunnitelmaan perustuva ratkaisu, jossa tavoitteena on välttää hukkarakentamista. Valtatie 2 säilyy nykyisenlaisena tienä, jossa peruspoikkileikkaus toteutetaan kaksikaistaisena ajoratana ja joillakin liittymäväleillä on lisäkaistoja. Muut toimenpiteet kuvataan YVA-ohjelmassa. Valtatien nopeusrajoitus on 70 km/h.

Vaihtoehto VE 1 Valtatie 2 rakennetaan nelikaistaiseksi kaksiajorataiseksi tieksi Tiilimäen ja Korven eritasoliittymien välillä nykyisellä paikallaan. Nykyisiä Korven, Laanin, Ruutukuopan ja Tiilimäen eritasoliittymiä parannetaan. Tikkulan suuntaisliittymä täydennetään perusverkon eritasoliittymäksi ja valtatie 2 alitetaan Tikkulan ja Eteläväylän kiertoliittymien välisellä uudella katuyhteydellä. Muut toimenpiteet kuvataan YVA-ohjelmassa. Valtatien nopeusrajoitus on 80 km/h.

Vaihtoehto

Vaihtoehto VE 0 on muodostettu vertailutilanteeksi valtatie 2 toimenpiteille, mikäli hanketta tai sen vaihtoehtoja ei toteuteta. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan liikenne-ennusteen vaikutus vaihtoehtoon.

Lausuntopyyntö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Porin kaupunginhallitusta on pyydetty 10.4.2024 mennessä antamaan lausuntonsa hanketta koskevasta YVA-ohjelmasta. Lisäksi on pyydetty varaamaan mm. ympäristönsuojelu-, maankäyttö-, terveydensuojelu- ja sosiaaliasioita käsitteleville lautakunnille tai viranhaltijoille tilaisuus antaa lausuntonsa asiassa.

Elinvoima- ja ympäristötoimiala on valmistellut seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Elinvoima- ja ympäristötoimialan valmisteleva lausunto

Elinvoima- ja ympäristötoimiala toteaa, että YVA-ohjelmassa esitetyistä vaihtoehdoista vaihtoehto 1 (VE 1) toteuttamalla päästään valtatie kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin eli valtatie 2 rakennetaan nelikaistaiseksi ja kaksiajorataiseksi tieksi Tiilimäen ja Korven eritasoliittymien välillä nykyisellä paikallaan. Sen lisäksi nykyisiä Korven, Laanin, Ruutukuopan ja Tiilimäen eritasoliittymiä parannetaan. Muita keskeisiä toimenpiteitä ovat Tikkulan suuntaisliittymän täydentäminen perusverkon eritasoliittymäksi ja valtatie 2:n alitus Tikkulan ja Eteläväylän kiertoliittymien välisellä uudella katuyltyydellä. Valtatien nopeusrajoitus on 80 km/h.

VE1:n toteuttaminen tukee myös Meri-Porin kasvusuunnitelmia. Vaihtoehdon VE0+ toteutuksella ei päästä valtatie kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin.

Itse YVA-ohjelman sisältöä ovat toimialalta kommentoineet ympäristö- ja terveystalvontayksikkö sekä ympäristösuunnitteluyksikkö.

YVA-ohjelman rakenne

YVA-ohjelman rakenne on selkeä. Korostukset eri värisin tekstein sisällön mukaisesti helpottavat visuaalista hahmotusta ja elävöittävät raporttia.

Todennäköisesti merkittävät vaikutukset

YVA-ohjelma sisältää alustavan näkemyksen hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista. Niiksi on kirjattu vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen sekä asutukseen ja ihmisten elinoloihin erityisesti melun, kaupunkikuvan ja liikkumisen näkökulmasta. Myös maisema- ja kulttuuriympäristövaikutukset ensisijaisesti kaupunkikuvan ja Porin arvokkaiden alueiden kannalta sekä ilmastovaikutukset arvioidaan oletettavasti merkittäviksi. Näiden lisäksi rakentamisen aikaiset vaikutukset on listattu todennäköisesti merkittäviksi arvioitaviksi vaikutuksiksi.

Jos arvioinnin yhteydessä nousee esiin muita suurella todennäköisyydellä merkittäviä vaikutuksia, ne tulee käsitellä samalla tarkkuudella kuin muutkin todennäköisesti merkittävät vaikutukset. Samoin, jos arviointi osoittaa, ettei jostakin ennalta merkittäväksi arvioidusta tekijästä aiheudukaan merkittävää haittaa, asia perusteluineen on esitettävä arviointiselostuksessa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin / sosiaaliset vaikutukset

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava huolellisesti arviointiohjelmasta annetut mielipiteet. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi (elinolot, terveys ja viihtyvyys) esitetään tehtävän asiantuntija-arviona hyödyntäen osallisten kokemustietoa ja paikallistuntemusta. Arvioinnin tukilähteinä mainitaan työpajat ja yleisötilaisuudet sekä muiden kanavien kautta saatava palaute. Palaute on tärkeä tietolähde vaikutusten arvioinnissa ja siksi toimiala esittää myös asukasja yrittäjäkyselyn

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

tekemistä osallistumisen ja vuorovaikutuksen laajentamiseksi. Monipuoliset osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuudet hankkeeseen lisäävät ymmärrystä molemmin puolin.

Vaikutukset meluun, ilmanlaatuun ja maaperään

Melu on ilmansaasteiden ohella yksi merkittävimmistä elinympäristön laatua heikentävistä ympäristötekijöistä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että jo nykyisellään liikenteen aiheuttamat melu- ja hiukkaspäästöt vaikuttavat negatiivisesti väylien läheisyydessä asuvien ihmisten terveyteen. Ohjelmassa on myös todettu, että suunnittelualueella ei todennäköisesti ole mahdollista saavuttaa melun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja kaikilla asuinalueilla. Alueen asukkaita huolestuttavat myös tehdyt metsänkäsittelytoimenpiteet ja niiden vaikutukset melun leviämiseen.

Meluntorjuntaa suunniteltaessa on huomioitava, että sisämelulle on asetettu toimenpiderajat, joista säädetään asumisterveysasetuksessa (545/2015). Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asumisterveysasetuksessa mainittuja sisämelun toimenpiderajoja. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa silloin, kun ulkomelutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja.

Rakennusvaiheessa on huomioitava, että toiminta ei saa aiheuttaa melu-, pöly-, tärinä- tai muuta terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Öljy ja muut käytössä olevat haitalliset kemikaalit ja jätteet tulee säilyttää ja varastoida niin, että mahdolliset päästöt maaperään voidaan estää.

Vaikutukset luonnonoloihin

Toimiala pitää hyvänä loppukesäksi 2024 suunniteltuja luontoasiantuntijan maastokatselmuksia tiealueen välittömässä läheisyydessä ja keskeisillä luontokohteilla, kuten savikuopilla, Suntinojan varressa ja Tikkulan eteläpuoleisella metsikköalueella. YVA-ohjelmassa on todettu, että katselmuksilla varmistetaan tiesuunnitelman yhteydessä laadittujen luontoselvitysten ajantasaisuus ja että alueella ei ole tapahtunut huomattavaa maakäytön muutosta tiesuunnitelman yhteydessä laadittujen selvitysten jälkeen. Toimiala pitää myös hyvänä, että maastokatselmusten yhteydessä arvioidaan, voidaanko alueelle luoda monimuotoisuuden kannalta arvokkaita paahdeympäristöjä.

www.ymparisto.fi/VT2-parantaminen-Pori-YVA

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Inna, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää antaa edellä olevan, elinvoima- ja ympäristötoimialan valmisteleman lausunnon ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 05.02.2025, § 14

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Välimaa, ympäristösuunnittelija, heli.valimaa@pori.fi

Liitteet

1 Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Valtatien 2 parantamiseksi Porin keskustan kohdalla

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualueella (yhteysviranomaisen) on käsiteltävänä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki 252/2017) mukainen arviointiselostus, joka koskee Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri - vastuualueen (hankkeesta vastaava) hanketta Valtatien 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla. ELY-keskus pyytää Porin ja Ulvilan kaupunginhallituksia antamaan lausuntonsa arviointiselostuksesta 7.3.2025 mennessä. Lausuntoon pyydetään liittämään kaupunkien ympäristönsuojelua, teknisestä tointa, maankäyttöä, terveysuojelua ja sosiaaliasioita käsittelevien lautakuntien tai viranhaltijoiden lausunnot / näkemykset.

Kaupungin kirjaamo on lähettänyt lausuntopyynnön tiedoksi elinvoima- ja ympäristötoimialalle. Arviointiselostus liitteineen löytyy sähköisenä ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/vt2-parantaminen-Pori-YVA.

Elinvoima- ja ympäristötoimialan aikaisemmin YVA-ohjelmasta antama lausunto on liitteenä. Toimialalta YVA-selostusta ovat kommentoineet ympäristö- ja terveysvalvontayksikkö sekä ympäristösuunnitteluüksikkö.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kokonaisuutena YVA-selostus on rakenteeltaan selkeä ja sisällöltään kattava.

Melu ja tärinä

Meluntorjunta on YVA-selvityksen erityiskysymys, koska melu on keskeinen ongelma suunnittelualueella. Tässä lausunnossa meluproblematiikkaa tarkastellaan niin ympäristösuunnittelun, ympäristövalvonnan kuin terveysvalvonnan näkökulmasta.

Melulle altistumisella tiedetään olevan useita negatiivisia terveysvaikutuksia, kuten melun häiritsevyys, unen häiriintyminen, elimistön stressireaktio, kohonnut sydän- ja verisuonitautien riski, kognitiiviset häiriöt lapsilla sekä tinnitus. Tutkimusten mukaan liikenteen melu on terveydelle toiseksi haitallisin ympäristöhäiriö ilmansaasteiden jälkeen. Siksi valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoihin tulee lähtökohtaisesti pyrkiä.

Vaihtoehdossa VE 0+ ja VE 1 toteutetaan laajasti meluntorjuntaa, mikä parantaa merkittävästi hankkeen vaikutusalueen melutilannetta ja vähentää melulle altistuvien ihmisten määrää. Vaihtoehto VE 1 vastaa meluntorjunnaltaan, kuten myös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kokonaisuudessaan, vuonna 2022 valmistunutta tiesuunnitelmaa. Ohjearvot ylittävälle yli 55 dB melulle altistuvien ihmisten määrä vähenee nykyisestä VE 0+ vaihtoehdossa 27 % ja vaihtoehdossa VE 1 noin 23 %. Vaihtoehdossa VE 1 on enemmän meluntorjuntaa kuin vaihtoehdossa VE 0+, mutta myös suurempi nopeusrajoitus, joka kasvattaa melutasoja. Kokonaisuutena tarkasteltuna vaihtoehtojen välillä ei ole kuitenkaan suurta eroa melulle altistumisessa.

Tiesuunnitelmassa vuodelta 2022 on esitetty toteutettavat meluntorjuntarakenteet (seinä, kaide, valli/suojapenger) sijainti- ja ulkoasutietoineen, mutta YVA-selostuksesta ne puuttuvat. Selostuksen muutoin hyvin havainnollistavasta kuvamateriaalista eri kohteiden meluntorjuntarakenteiden mittasuhteita ei pysty hahmottamaan. Rakenteiden korkeus- ja leveystiedot puuttuvat myös tekstistä.

Kuten selostuksessakin todetaan, melusuojaukset ovat merkittäviä ja näkyviä rakenteita kaupunkikuvassa ja tieympäristössä. Ne sulkevat osin näkymiä tieltä lähimaisemaan ja asuinalueilta tien suuntaan. On tärkeää, että melurakenteiden mittakaava suhteessa lähialueen asutukseen on selkeästi esitetty myös YVA-selostuksessa. Erityisesti, kun meluntorjunta rakentuu lähelle asuinrakennuksia ja pihapiirejä, rakenne voidaan kokea viihtyvyshaitaksi, vaikka se lieventää meluvaikutusta.

Meluntorjunnassa tulee hyödyntää mahdollisuuksien mukaan sekä meluntorjuntarakenteita että kasvillisuutta. Kasvillisuuden käyttö voi luoda miellyttäviä ääniympäristöjä ja lieventää melun kokemusta.

Rakentamisen ja purkamisen aikana syntyy melua ja tärinää, joka voi olla erityisen häiritsevää. Ympäristönsuojelulain 118 § mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos hanke toteutetaan usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään valtion valvontaviranomaiselle, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista.

Liikenteestä aiheutuva melu on terveydensuojeluviranomaisen näkökulmasta hankkeen merkittävin vaikutus. Rakentamisaikainen melu ja sen torjuntatoimet on otettu arviointiselostuksessa hyvin huomioon. Selostuksesta ilmenee, että molemmissa vaihtoehdoissa melutilanne paranee nykyisestä ja melulle altistuvien määrä vähenee. Kuitenkin hankkeen toteutuksen jälkeenkin vaikutusalueella sijaitsee useita asuinrakennuksia, joissa valtioneuvoston päätöksen (993/1992) ulkomelun ohjearvot ylittyvät. Ulkomelun ohjearvojen ylittyessä voidaan olettaa, että myös asumisterveysasetuksen (545/2015) sisämelun toimenpiderajat ylittyvät. Yleisesti sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa, kun ulkomelutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja.

Arviointiselostuksessa on tuotu esille, että hankkeen toteuttaminen siten, että ulkomelun ohjearvot alittuisivat kaikkien lähialueen asukkaiden kohdalla, ei ole teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Vaihtoehdossa VE 0+ meluntorjuntaa toteutettaisiin vähemmän kuin vaihtoehdossa VE 1, joten vertailu ei ole kaikilta osin tasapuolinen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Arviointiselostuksessa meluntorjuntatoimenpiteitä ja niiden kannattavuutta tarkastellaan lähinnä suhteessa olemassa oleviin ohjearvoihin. Tulee kuitenkin huomioida, että pienetkin vähennykset meluallistumisessa, jotka voidaan saavuttaa esimerkiksi meluestein ja nopeusrajoituksin, parantavat elinympäristön terveellisyyttä, vaikka niillä ei saavutettaisikaan nykyisten ohje- ja toimenpiderajojen alittumista. Lisäksi arviointiselostuksessa melulle altistuvien määrä vaikutusalueella on esitetty vain päiväajan osalta. Altistuvien määrää tulisi tarkastella myös yöajalta, koska unen häiriintyminen alkaa jo pienemmillä äänenpainetasoilla. Myös tästä syystä vähäisetkin hyödyt, jotka voidaan saavuttaa muun muassa meluaitojen korkeutta kasvattamalla tai nopeusrajoituksia laskemalla tulee huomioida.

Melun torjuntakeinot tulee suunnitella riittäviksi, koska tieliikennemelun aiheuttamiin meluhaittoihin puuttuminen jälkikäteen on haastavaa. Yhteenvetona terveydensuojeluviranomaisen näkökulmasta hanke tulee toteuttaa niin, että meluallistumista saadaan vähennettyä mahdollisimman paljon.

Ilmanlaatu

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2024/2881 ilmanlaadusta ja sen parantamisesta tuli voimaan 10.12.2024. Raja-arvot kiristyvät merkittävästi vuonna 2030, minkä vuoksi ilmansaasteiden terveyshaittojen vähentämistä tukevat toimet korostuvat entisestään tulevana vuosina. Ilmanlaadun parantamiseksi on tärkeää säilyttää ja lisätä kasvillisuutta valtatie ja asuinalueiden välissä sekä toteuttaa muita toimenpiteitä pölyn leviämisen estämiseksi.

Arviointiselostuksen mukaan ilmanlaadun osalta hankevaihtoehdoilla ei ole suuria eroavaisuuksia. Vaihtoehdossa VE 1 suositusetaisyyden alle jää jonkin verran enemmän asuinrakennuksia kuin muissa vaihtoehdoissa ja näin ollen vaihtoehdon VE 1 vaikutukset ilmanlaatuun ovat vähäisesti kielteisiä. Vaihtoehdon VE 1 osalta haittojen lieventämistoimenpiteet tulee huomioida ja konkretisoida suunnittelussa nykyistä paremmin.

Pohjavesi

Vaikutukset pohjavesialueeseen on käsitelty kattavasti. Pohjavesialueen suojelun kannalta onnettomuusriskien vähentäminen alueella on oleellista. Arviointiselostuksen mukaan sekä vaihtoehto VE 0+ että vaihtoehto VE 1 parantavat liikenneturvallisuutta ja pienentävät onnettomuusriskiä. Tämä on oleellista pohjavesialueen suojelun kannalta. Rakentamisaikaiset vaikutukset pohjavesialueeseen tulee ottaa huomioon mahdollisimman hyvin. Suunnittelussa tulee olla yhteydessä myös Porin Veteen.

Luonnon monimuotoisuus

Vaikutukset luonnonolosuhteisiin ja luonnon monimuotoisuuteen on arvioitu asiantuntija-arvioina. Monimuotoisuuteen liittyvät seikat on asiallisesti selvitetty. Tosin mahdollisuuksista tukea luonnon monimuotoisuutta (paahderinteet, ketonukki) välittyä ylioptimismi. Selostuksesta ei käy myöskään ilmi mikä taho niiden toteuttamisesta vastaisi.

Suunnittelualueen luontoarvot ovat jo nykytilanteessa melko vähäiset. Hankevaihtoehtojen VE 0+ ja VE 1 luontoympäristön vaikutusten vertailussa selostuksessa todetaan, että molemmat vaihtoehdot aiheuttavat vain vähäisiä suoria

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ja epäsuoria vaikutuksia. Luonnon kannalta vaihtoehtoa VE 0+ on parempi, koska rakentaminen on vähäisempää.

Vieraslajikasvustojen kitkennän mahdollistuminen molemmissa vaihtoehdoissa mainitaan myönteisenä luontoympäristövaikutuksena. Tarkennuksena on todettava, että jo nykyinen, voimassa oleva vieraslajilainsäädäntö (1709/2015 Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta) edellyttää kiinteistön omistajan tai haltijan huolehtimaan kiinteistöllä esiintyvän haitallisen vieraslajin hävittämisestä tai sen leviämisen rajoittamisesta. Hankevaihtoehtoihin kirjattu välillinen myönteinen vaikutus luontoympäristöön, vieraslajikasvustojen kitkentä / vieraslajitilanteen paraneminen oikeinhoidetulla maankäytöllä, on toimenpide, josta tulee huolehtia hankkeen toteutumisesta riippumatta.

Tällä hetkellä vieraslajien torjunnan käytännön toteutuksessa on erittäin suurena haasteena, ettei Porin seudulla ole vastaanottoaikkaa vieraskasvilajeja sisältävälle maamassalle. Asia on tärkeä ja koska poistettavat massamäärät tulevat olemaan kohtuullisen isoja, kysymys vastaanottoaikasta pitää saada ratkaistua viimeistään tämän hankkeen toteutukseen mennessä. Vieraslajimaamassojen asianmukainen käsittely on myös asiakokonaisuus, joka tulee huomioida haittojen lieventämistä ja jatkosuunnittelua käsitellessä. YVA-selostuksen kyseisestä luvusta "20.2.Haittojen lieventäminen ja jatkosuunnittelussa huomioon otettavat" se on jäänyt mainitsematta.

Myönteistä on, että haitallisten vaikutusten torjuntatoimiin on kirjattu Suntinojan merkitys tärkeänä Euroopan majavan kulkureittinä. Samoin on kirjattu haittojen lieventämiseen ja jatkosuunnitteluun kalojen kutu- ja nousuaikojen huomiointi vesistö rakentamisen ajoittamisessa sekä lintujen pesimäajan huomioiminen rakentamisen ajoittamisessa.

Kaupunkialueella tiiviisti rakennetussa ympäristössä niukat viheralueet ovat arvokkaita sekä asukkaiden että luonnon näkökulmasta. Lähiluontokohteista Musanpuistoon osoitettu rakentaminen yhdistettynä kaupungin jo suorittamiin omiin hakkuisiin pienentää viheralueen pinta-alan murto-osaan nykyisestä, sillä Tikkulan uusi katuyhteys on mukana molemmissa vaihtoehdoissa VE 0+ ja VE 1.

Happamat sulfaattimaat

YVA-selostuksen mukaan suunnittelualueella on todettu pohjatutkimusten yhteydessä paikoin viitteitä happamista sulfaattimaista: *"Tarkempia tutkimuksia on tehty tiesuunnitelmassa (2022) kadun K1 ja varsinkin siltapaikkojen S4 ja S5 läheisyydessä, sillä näihin kohtiin on suunniteltu merkittävimmät maaleikkaukset. Laboratoriotutkimustulokset on esitetty tiesuunnitelman geoteknisessä raportissa. Tutkimustulosten perusteella alueella esiintyy happamia sulfaattimaita, jotka on otettava huomioon suunnittelussa ja rakentamisessa".* Havainnollistavan kartta-aineiston puuttuminen happamien sulfaattimaiden esiintymisalueilta vaikeuttaa asian hahmottamista YVA-selostuksessa. Samoin puuttuu hulevesialtaiden sijaintia havainnollistava karttaliite.

Liikenne

Valtateiden 2 ja 8 parannustoimet eivät vaikuta joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin. Valtatiellä ei ole pysäkkejä eikä tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset eikä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

markkinaehtoinen joukkoliikenne käytä tieosuutta. Joukkoliikenteen sujuvuuteen vaikuttaa eniten Ruutukuopan liittymäjärjestelyjen toimivuus keskustasta valtatielle 8 Rauman suuntaan suuntautuvassa liikenteessä.

Joukkoliikenteen näkökulmasta ehdotettu uusi Tikkulan alitus ei lisää reittimahdollisuuksia, sillä uusi tieyhteys ei yhdistä asuinalueita tai toimi kouluille tai keskustaan suuntautuvan liikkumisen tarpeeseen.

Kevyenliikenteen osalta vaikutustenarvioinnissa on tunnistettu Laanin liittymän laaja estevaikutus pyöräilylle ja kävelyllä. Arvioinnissa ei ole kuitenkaan tutkittu saavutettavuuden muutoksia ajoneuvoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn näkökulmista nykytilassa ja kahden eri muutosvaihtoehdon toteutuessa.

Muilta osin molempiin vaihtoehtoihin VE 0+ ja VE 1 sisältyy kevyenliikenteen yhteyksien parantamista. Nämä uudet ratkaisut, kuten pyörätie Professorintieltä Karjarannantielle, ovat myönteisiä ja lisäävät mahdollisuuksia sujuvaan jalankulkuun ja pyöräliikenteeseen.

Ilmastonmuutos

Tienrakennus ei ole ilmastoystävällistä ja YVA-selostuksessa onkin todettu, että valtatie VT2 parantaminen ei edistä ilmastotavoitteiden saavuttamista. Molemmista vaihtoehdoista VE 0+ ja VE 1 aiheutuu kohtaisen kielteisiä vaikutuksia ilmastolle. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja haittoihin varautumisen käsittely jäi selostuksessa melko suppeaksi viittauksella, että haittoihin varautuminen otetaan huomioon tarkemmassa tiesuunnittelussa.

Seurantaohjelma

YVA-selostuksessa on esitetty ehdotus seurantaohjelmasta. Keskeisiksi seurantatarpeiksi on tunnistettu melu- ja värinätilanteen seuranta sekä pohja- ja pintaveden laadun seuranta. Näiden ohella seurantaohjelmaan tulee sisällyttää vieraslajiseuranta (1709/2015 Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 15

Oikaisuvaatimus, aurinkosähkön tuotantoalue, Tuorsniemi

PRIDno-2024-3361

Valmistelija / lisätiedot:

Mirja Rantanen, rakennetun ympäristön tarkastaja, mirja.rantanen@pori.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus (sisältäen hakijan vastineet)
- Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja
- 2 Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemussuunnitelma
- Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja
- 3 Päätösote, suunnittelutarveratkaisu, aurinkosähkön tuotantoalue, Tuorsniemi
- Verkkojulkisuus rajoitettu

Päätös, johon on vaadittu oikaisua

Toimialajohtajan (elinvoima- ja ympäristötoimiala) viranhaltijapäätös § 116, päätöspäivä 5.12.2024; Suunnittelutarveratkaisu, aurinkosähkön tuotantolaitos, Tuorsniemi. Päätöksessä on hyväksytty maa-asenteinen aurinkosähkön tuotantoalue, jonka koko on n. 9,5 ha ja alueen sähköntuotanto on noin 8 GWh vuodessa. Aurinkosähkön tuotantolaitos koostuu yhdestä yhtenäisestä alueesta, sisältäen noin 11 368 aurinkopaneelia ja n. 203 telinettä.

Oikaisuvaatimusoikeus

Rajanaapuri on asianosaisena vaatinut päätökseen oikaisua 23.12.2024 vireille tulleella oikaisuvaatimuksellaan. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

Oikaisuvaatimuksessa esitetyn mukaan, hanke aiheuttaa pysyvää ja pitkäaikaista haittaa ja taloudellisia menetyksiä tilan peltojen viljelyyn ja maatalousyhtymän liiketoimintaan. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että hankealueelle on tehtävä niin leveät avoimet suoja-alueet, että suojapuuston varjostus ei aiheuta naapurikiinteistöjen viljelylle pitkäaikaista haittaa ja taloudellisia menetyksiä.

Hankkeen suunnittelu on tehtävä uudelleen riittävän kapeana, jotta tarvittavat suoja-alueet voivat sijoittua suunnittelualueelle. Uudet kartat suunnitelmiseen ja vastauksineen esitettyihin kysymyksiin ja toimitettava kuultavien kiinteistöjen nähtävälle ja lausuttavaksi ja sen jälkeen uuteen suunnittelutarveratkaisuun.

Oikaisuvaatimuksen perusteluina on esitetty seuraavia seikkoja:

1. suojapuuston aiheuttamat haitat (varjostus, ilmavirtausten muutokset-> lakoriski)
2. rajaojien perkaukseen riittämätön suoja-alue ja kaivumaiden poiskuljetus
3. hulevedet; rakennusaikana entisestään tiivistyvä pelto ei ime vettä ja vedet valuvat pintavaluntana hankealueen reunalla olevaan valtaojaan.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa kyseenalaistetaan hankkeen motiivia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hakijan vastine oikaisuvaatimukseen

Hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen ja hakija on antoi vastineensa oikaisuvaatimukseen 10.1.2025. Vastineessa katsotaan, että oikaisuvaatimuksentekijän vaatimus on siltä osin perusteeton, että hankealueelle ei ole päätöksen mukaan tarvetta istuttaa suoja puustoa.

Lisäksi vastineessa vastataan seuraavasti oikaisuvaatimuksessa esitettyihin perusteluihin:

1. suoja puustovaatimus kohdistui ainoastaan eteläisemmälle alueelle. Eteläisempi alue on jätetty hankkeesta pois kokonaan eli näin ollen suoja puusto ei tule aiheuttamaan kuvaillun kaltaista haittaa.
2. yhteistä rajaa ko. tilan kanssa on noin 150 metriä. Kaivuumaista tulee noin 20 traktorikuormaa seitsemän / kymmenen vuoden välein. Kaivuumaat (märät) annetaan kuivua ja kuljetetaan traktorilla pois asianmukaiseen paikkaan yhteistyössä maanomistajan kanssa. Suoja-alue on riittävä kyseiseen toimintaan ja maiden pois kuljettamiseen.
3. Mikäli tarvetta tulee, reagoidaan tähän tarvittavilta osin käsittelemällä ja / tai viivyttämällä hulevesiä. Pellolla on keväällä lumien suluttua "lätäköitä", jotka johtuvat pellon itäosissa olevista painaumista sekä siitä, että routa on vielä maassa.

Oikaisuvaatimuksen käsittely ja kokonaisarvio

Suunnittelutarveratkaisusta tehtyä oikaisuvaatimusta käsiteltiin Rakennus- ja poikkeuslupatyöryhmän kokouksessa 14.1.2025.

Lisätarkennuksena, kuten hakijakin vastineessaan jo mainitsi, että suoja puustovaatimus kohdistui ainoastaan aiemmin hankkeeseen sisältyneeseen eteläisempään alueeseen, perustuen siihen, että alue rajoittui asuttuihin kiinteistöihin. Kyseinen eteläisempi alue ei sisällynyt lopulliseen päätökseen eli suoja puustovaatimusta ei näin ollen päätöksen mukaisella hankealueella ole.

Työryhmä pitäätyy kannassaan, että hakemuksen mukainen rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta sekä maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista (MRL 137 §).

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille sellaisia maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia perusteluita, joiden perusteella päätöstä olisi syytä muuttaa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimuksen tekijä, Varsinais-Suomen ELY-keskus, hakija

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 16,29.03.2022

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 95,24.05.2022

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 148,10.08.2022

Kaupunginhallitus, § 494,22.08.2022

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 55,17.04.2024

Kaupunginhallitus, § 211,06.05.2024

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 16, 05.02.2025

§ 16

Kuntalaisaloite koskien näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa vapaalipusta, korkeimman hallinto-oikeuden päätös

PRIDno-2021-3000

Joukkoliikennejaosto, 29.03.2022, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne, merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Satakunnan Näkövammaiset ry:n aloite Porin joukkoliikennejaostolle näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa vapaalipusta, henkilötiedot poistettu

Satakunnan Näkövammaiset ry on jättänyt 15.6.2021 päivätyn kuntalaisaloitteen, jossa esitetään, että näkövammaisille matkustajille ja heidän saattajilleen myönnetään maksuttomat matkat joukkoliikenteessä Porin Linjat Oy:n vuoroilla.

Satakunnan Näkövammaiset ry on 1990-luvulla neuvotellut Porin Linjojen kanssa oikeuden maksuttomiin matkoihin ja käytäntö on jatkunut Porin Linjat Oy:n käyttöoikeussopimuksen päättymiseen asti 6.6.2021. Sopimus on ollut yhdistyksen ja Porin Linjat Oy:n välinen. Porin Linjat Oy:llä on ollut käyttöoikeussopimuksensa nojalla oikeus päättää muista lipuista kuin tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päättämistä lipputuotteista.

Näkövammaisten maksuttomia matkoja ei huomioitu joukkoliikennejaoston päätöksessä (9.3.2021 § 15) hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä hyväksyttävistä lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista, koska tietoa Satakunnan Näkövammaiset ry:n ja Porin Linjat Oy:n keskenään neuvottelemasta oikeudesta ei oltu annettu hankintasopimusta valmistelleille.

Toimikautensa päättäneen joukkoliikennejaoston jäsenet totesivat kuitenkin poliittisen tahtotilan olevan jatkaa maksuttomia matkoja, kunnes uusi joukkoliikennejaosto käsittelee asian uudelleen. Tästä johtuen näkövammaiset ja heidän saattajansa ovat saaneet matkustaa maksutta joukkoliikenteessä 7.6.2021 jälkeenkin. Lipputuotevalikoimaan ei ole tehty omaa lipputuotetta näkövammaisille, eikä heidän saattajilleen, ja siten kohderyhmän joukkoliikenteen käytöstä ja matkustusajoista tai -määristä ei ole myöskään käytettävissä rahastuslaitteista saatavaa tarkkaa dataa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Satakunnan Näkövammaiset ry perustelee aloitteessaan maksuttomia matkoja mm. seuraavasti:

- osallistuminen yhdistysten toimintaan ja harrastaminen on helpompaa
- säästöjä perusturvalle kun kuljetuksiin ei käytetä sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisia taksikyytejä
- yhdenvertaisuuslain mukainen erityisryhmän positiivinen erityiskohtelu
- sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisin perustein ei myönnetä kuljetuksia kaikille näkövammaisille, vaikka heillä olisi liikkumisessa vaikeuksia ja he tarvitsevat avoimessa joukkoliikenteessä saattajan avukseen
- näkövammaiset ovat usein pienituloisia
- näkövammaisen maksaa oman matkansa lisäksi saattajansa matkan, jos käyttää maksullista joukkoliikennettä
- muissa kaupungeissa näkövammaisilla tai heidän saattajillaan on osin tai kokonaan maksuttomia matkoja

Arviointi

Porin perusturva myöntää vammaispalvelulain nojalla vaikeavammaisille henkilöille oikeuden kuljetuspalveluihin. Kuljetuspalvelun myöntämisen edellytyksenä on, että vaikeavammaisella henkilöllä on kohtuuttoman suuria vaikeuksia käyttää joukkoliikennettä. Porin perusturvan päätös myöntää kuljetuspalveluita asiakkaalle sisältää myös tiedon kuljetuspalveluun sisältyvistä muista palveluista. Sosiaalihuoltolain nojalla järjestetään liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään joukkoliikennettä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia, ja jotka tarvitsevat palvelua asioiden tai muun jokapäiväisen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Sosiaali- ja vammaispalvelulain perusteella myönnetty kuljetuspalvelu on tarkoitettu vapaa-ajan matkoihin, asiointiin sekä työ- ja opiskelumatkoihin. Työ- ja opiskelumatkoja voi käyttää matkoihin työ- ja opiskelupaikan ja kodin välillä. Vapaa-ajan- ja asiointimatkoilla tarkoitetaan matkustamista paikkoihin, jossa asiakas esimerkiksi osallistuu harrastustoimintaan, tai muuhun sosiaalista vuorovaikutusta ylläpitävään toimintaan tai jokapäiväiseen asiointiin tarkoitettuja matkoja. Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella myönnetyt kuljetukset ovat omavastuullisia.

Perusturvalautakunta on vuoden 2021 aikana tehnyt uusia päätöksiä sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten myöntämisperusteista ja kilpailuttanut kuljetusten välityskeskukseen sekä autoilijat. Päätöksentekoon ja palvelukuvaukseen voi tutustua verkossa luettavissa olevissa pöytäkirjoissa

- Kyydinvälityksen kilpailutukseen 30.9.2021 § 252 asiattunnisteella PRIDno 2021-2899
- Kuljetuspalvelun kilpailutukseen 21.10.2021 § 273 asiattunnisteella PRIDno 2021-4032
- Kuljetuspalvelun hankintaan 16.12.2021 § 320 asiattunnisteella PRIDno 2021-5635
- Palvelukuvaus sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisista henkilökuljetuksista <https://pori.cloudnc.fi/download/noname/%7B1200225c-1844-444a-906c-2aeb70c30ac1%7D/2106626>

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella myönnettyjä kuljetuksia käyttävät näkövammaiset maksavat siis omavastuun omista matkoistaan perusturvan kuljetuspalveluissa, kun taas avoimen joukkoliikenteen matkat ovat olleet maksuttomia näkövammaisille Satakunnan näkövammaiset ry:n ja Porin Linjat Oy:n sopimalla tavalla. Yhteiskunnan rahoituksella tarjottavat liikkumisen palvelut ovat näin ollen eriarvoistaneet näkövammaisia matkustajia. Lisäksi maksuttomien matkojen myöntäminen joukkoliikenteessä vain näkövammaisille ja heidän saattajilleen syrjii muista syistä vammaispalvelulain mukaisesti tukitoimiin oikeutettuja henkilöitä, jotka matkustavat joukkoliikenteellä omakustanteisesti.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset päätökset liikkumisen tukemisesta ovat ensisijaisesti yksittäiseen henkilöön kohdentuvia yhteiskunnan tukimuotoja. Asiakkaalle myönnettävät kuljetuspalvelut ovat henkilökohtaisia ja asiakkaan tarpeen mukaan räätälöityjä palveluita. Tuen tarpeen arviointi on osa tuen hakijan yksilöllistä elämäntilanteen, varallisuuden ja terveydentilan selvittämistä. Liikkumisen tukeminen voi olla myös tuettuja matkoja joukkoliikenteessä tai matkustuksen harjoittelua saattajan kanssa. Toisin kuin liikkumisen tukemisen yksilöllisissä palvelupäätöksissä, aloitteessa näkövammaisia kohdellaan erityisryhmänä avoimessa joukkoliikenteessä, mikä ei ole yhdenvertaisuuslain mukaista positiivista erityiskohtelua.

Joukkoliikennejaoston päätöksessä (9.3.2021 § 15) lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista hyödynnettiin tuoretta Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n teettämää selvitystä joukkoliikenteen alennuslippujen perusteista ja vaikutuksista. Selvityksessä todetaan, että lippujärjestelmän selkeys ja lippujen hintojen edullinen hinnoittelu poistaa tarpeen lisäalennuksille, ellei niillä edistetä joukkoliikenteen toimivuutta ja sujuvuutta. Esimerkki edullisesta lipputuotteesta on 10-matkan sarjalippu, jolla voi maksaa kahden tai useamman henkilön matkan samanaikaisesti. Yhdessä 2,50 € arvoisessa lipussa on 120 minuutin vaihto aika. Tällöin matkustajan ja saattajan yhden yhteisen matkan hinta on 5,00 € per suunta vaihtoa huomioimatta. Vaihdon voi käyttää myös paluuseen. Toinen toimiva asiointilipputuote on viiden tunnin matka-aikaan oikeuttava 5,00 € aikalippu.

Perusturvan järjestämät yksilölliset kuljetuspalvelut ja joukkoliikenteen matkat ovat molemmat yhdenvertaisesti omavastuullisia liikkumispalveluja kaikille käyttäjille, mistä johtuen näkövammaisten matkustamisen joukkoliikenteessä tulee jatkua maksullisena samoilla lipputuotteilla muiden joukkoliikenteen käyttäjien kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että yhdenvertaisuuslain perusteella näkövammaisille ja heidän saattajilleen ei myönnetä maksuttomia matkoja joukkoliikenteessä 1.6.2022 alkaen.

Äänestykset

Tarja Grönblom teki Jussi Viertolan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: Näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin. Juha Hernberg kannatti pohjaehdotusta. Asiassa suoritettiin äänestys: JAA:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pohjaehdotus Ei: Tarja Grönblomin tekemä ja Jussi Viertolan kannattama muutosehdotus.

Jaa

Sirpa Björkbacka
Juha Hernberg

Ei

Ilpo Kyllönen
Tapio Lajunen
Mari Nurmi
Jussi Viertola
Mirva Virtanen
Jussi Ihamäki
Tarja Grönblom

Kokouskäsittely

Tarja Grönblom teki Jussi Viertolan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: Näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin.

Juha Hernberg kannatti pohjaehdotusta.

Asiassa suoritettiin äänestys:

JAA: Pohjaehdotus

Ei: Tarja Grönblomin tekemä ja Jussi Viertolan kannattama muutosehdotus.

Äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä ja 7 Ei-ääntä, ei tyhjiä.

Muutosehdotus hyväksyttiin äänin 2 - 7.

Päätös

Muutosehdotus hyväksyttiin äänin 2 - 7.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 24.05.2022, § 95

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne, merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Satakunnan Näkövammaiset ry:n aloite Porin joukkoliikennejaostolle näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa vapaalipusta, henkilötiedot poistettu

Satakunnan Näkövammaiset ry on jättänyt 15.6.2021 päivätyn kuntalaisaloitteen, jossa esitetään, että näkövammaisille matkustajille ja heidän saattajilleen myönnetään maksuttomat matkat joukkoliikenteessä Porin Linjat Oy:n vuoroilla. Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 29.3.2022 § 16 päättänyt äänin 2-7 jatkaa näkövammaisten matkustajien oikeutta maksuttomiin matkoihin Porin joukkoliikenteessä. Asian käsittely on luettavissa historiatiedoissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätöksestä on saapunut 4.4.2022 oikaisuvaatimus, jossa todetaan seuraavasti:

"Vaadin oikaistavaksi liitteen [joukkoliikennejaoston päätösote 29.3.2022 § 16] mukaista päätöstä.

Perustelut: kaikki näkövammaiset eivät ole vaikeavammaisia. Siltä osin kuin näkövammaisen ei ole vaikeavammaisen hänelle ei pidä myöntää maksutonta kuljetusta joukkoliikenteessä, ellei sitä myönnetä samoin perustein kuin sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saaville ja terveillekin henkilöille. - huom. jos terveet saavat maksuttoman kuljetuksen Yteriin, niin se pitää järjestää myös vaikeavammaisille, jotta kohtelu on yhdenvertaista!

Siltä osin kuin näkövammaisen on vaikeavammaisen tulee häneltä periä sama maksu kuin jos hän käyttäisi taksia, eli avustajan pitää päästä mukaan maksutta, mutta ei muita alennuksia, ellei sitten päätöstä muuteta siten, että kuka tahansa vaikeavammaisen, tai terve, pääsee Porin joukkoliikenteessä liikkumaan maksutta, asuinpaikasta ja kotikunnasta huolimatta. - alennus ei voi perustua henkilön kotikuntaan. Tästä Porin sosiaalitoimella on jo hallinto-oikeuden päätös.

Joka tapauksessa kuljetuksesta tulee aina periä joukkoliikenteen maksua vastaava maksu, jotta henkilöt ovat samassa asemassa muihin nähden. Tuskin kukaan näkövammaisenkaan pitää hyväksyttävänä sitä, että häntä kohdellaan vammansa takia muihin verrattua lainvastaisesti.

Vaikeavammaisuuden määrittely - Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivut

<https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/oikeuskaytanto/henkilokohtainen-apu/vaikeavammaisuuden-maarittely>"

Arviointi

Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää joukkoliikennejaoston päätöksen oikaisua siten, että kaikki vammaiset henkilöt maksavat omat matkansa avoimessa joukkoliikenteessä, eikä näkövammaisia kohdella erityisryhmänä, jolla on oikeus maksuttomiin matkoihin.

Oikaisuvaatimuksen perusteluja ja joukkoliikennejaoston päätöstä on arvioitava yhdenvertaisuuslain 1325/2014 § 13 nojalla, jonka mukaan syrjintä on välillistä, jos näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.

Joukkoliikennejaostolla on kaupungin hallintosäännön mukaisesti toimivalta päättää kustannuspaikan määrärahoilla hankittavan avoimen joukkoliikenteen lipputuotteiden käyttöehdoista ja hinnoista. Joukkoliikennejaostolle esitetty päätösehdotus 29.3.2022 § 16 oli, että "yhdenvertaisuuslain perusteella näkövammaisille ja heidän saattajilleen ei myönnetä maksuttomia matkoja joukkoliikenteessä 1.6.2022 alkaen." Joukkoliikennejaoston jäsen Tarja Grönblom teki Jussi Viertolan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: "Näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin". Joukkoliikennejaosto äänesti maksuttomien matkojen päättymisen ja jatkumisen väliltä. Äänestystulos 2-7 osoittaa joukkoliikennejaoston päättäjien tahtotilan jatkaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

näkövammaisten maksuttomia matkoja Satakunnan Näkövammaiset ry:n ja Porin Linjat Oy:n 1990-luvulla sopiman käytännön mukaisesti.

Joukkoliikennejaostolla ei ole toimivaltaa sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella myönnettäviin kuljetuksiin ja niiden omavastuisiin, joista päättää perusturvalautakunta. Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset päätökset liikkumisen tukemisesta ovat ensisijaisesti yksittäiseen henkilöön kohdentuvia, henkilökohtaisia ja asiakkaan tarpeen mukaan räätälöityjä palveluja. Tuen tarpeen arviointi on osa tuen hakijan yksilöllistä elämäntilanteen, varallisuuden ja terveydentilan selvittämistä. Kaikki vammaiset henkilöt maksavat omavastuun omista matkoistaan perusturvan kuljetuspalveluissa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää, että oikaisuvaatimus hylätään.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 10.08.2022, § 148

Valmistelijat / lisätiedot:

Iiris Lehti, iiris.lehti@pori.fi

Liitteet

1 Valitus Turun hallinto-oikeuteen

Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristölautakunta on 24.5.2022 (§ 95) päättänyt hylätä oikaisuvaatimuksen, joka koski joukkoliikennejaoston päätöstä näkövammaisten ja heidän saattajiensa maksuttomista matkoista avoimessa joukkoliikenteessä. Elinvoima- ja ympäristölautakunnan päätöksestä on valitettu Turun hallinto-oikeuteen.

Turun hallinto-oikeus on pyytänyt Porin kaupunginhallitusta hankkimaan elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunnon, jossa annetaan selostus asiasta, vastataan valituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausutaan esitetystä selvityksestä.

Selostus asiasta

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on 24.5.2022 (§ 95) päättänyt hylätä joukkoliikennejaoston päätöksestä (29.3.2022, § 16) tehdyn oikaisuvaatimuksen koskien Satakunnan Näkövammaiset ry:n (yhdistys) kuntalaisaloitetta näkövammaisten ja heidän saattajiensa maksuttomista matkoista avoimessa joukkoliikenteessä. Joukkoliikennejaosto päätti äänin 7-2 jatkaa näkövammaisten matkustajien oikeutta maksuttomiin matkoihin Porin joukkoliikenteessä.

Yhdistys jätti kaupungille 15.6.2021 päivätyn kuntalaisaloitteen, jossa esitetään, että näkövammaisille matkustajille ja heidän saattajilleen myönnetään maksuttomat matkat joukkoliikenteessä sidosyksikkö Porin Linjat Oy:n vuoroilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yhdistys on 1990-luvulla neuvotellut tuolloisen avoimen joukkoliikenteen liikenteenharjoittajan, Porin Linjat Oy:n kanssa näkövammaisten ja heidän saattajiensa oikeudesta maksuttomiin matkoihin.

Porin joukkoliikenteessä on vuonna 2021 toteutettu avoimen joukkoliikenteen järjestämistavan muutos, jossa käyttöoikeussopimukseen perustunut toteuttamismalli on vaihdettu hankintasopimukseen. Hankintasopimuksen mukainen liikenne on alkanut 7.6.2021. Liikenteenharjoittajana hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä toimii myös Porin Linjat Oy.

Aikaisemman käyttöoikeussopimuksen nojalla liikenteenharjoittajalla on ollut oikeus päättää muista lipuista kuin tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päättämistä lipputuotteista. Porin Linjat Oy:n on siten ollut mahdollista sopia halutessaan maksuttomista matkoista eri ryhmien kanssa.

Hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä viranomainen vastaa kaikista joukkoliikenteessä käytettävistä lipputuotteista. Järjestämistavan muutoksesta johtuen liikenteenharjoittajalla ei enää ole oikeutta sopia avoimessa joukkoliikenteessä käytettävistä lipputuotteista, vaan liikenteessä käytetään 7.6.2021 alkaen ainoastaan tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päättämiä lipputuotteita.

Joukkoliikennejaosto on 9.3.2021 (§ 15) päättänyt hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettävissä lipputuotteista. Joukkoliikennejaoston päätöksen mukaan matkat ovat 7.6.2021 alkaen maksuttomia vain 0-7-vuotiaille lapsille sekä lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjille.

Tieto liikenteenharjoittajan ja yhdistyksen välisestä sopimuksesta tuli toimivaltaisen viranomaisen tietoon vasta hankintasopimuksen alkamisen jälkeen. Näin ollen käyttöoikeussopimuksen aikaista käytäntöä näkövammaisten maksuttomista matkoista ei ole voitu ottaa huomioon päätettäessä hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä käyvistä lipputuotteista.

Toimivaltainen viranomainen sai tiedon yhdistyksen ja liikenteenharjoittajan sopimuksesta hankintasopimuksen alkamisen jälkeen kesällä 2021, jolloin oli käynnissä vielä aiemman joukkoliikennejaoston toimikausi. Tuolloisen joukkoliikennejaoston jäsenet ilmaisivat poliittisen tahtotilan olevan jatkaa maksuttomia matkoja, kunnes uusi joukkoliikennejaosto käsittelee asian uudelleen. Näkövammaisten ja heidän saattajiensa matkojen maksuttomuus on jatkunut hankintasopimuksen aikana niin sanotussa välitilassa odottaen, että uusi toimivaltainen joukkoliikennejaosto päättää asiasta ja mahdollisesta uudesta lipputuotteesta Porin paikallisliikenteessä. Nykyinen joukkoliikennejaosto käsitteli asiaa ensimmäistä kertaa yhdistyksen kuntalaisaloitteen pohjalta 29.3.2022.

Kuntalaisaloitetta koskeva joukkoliikennejaoston päätös ja edelleen elinvoima- ja ympäristölautakunnan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös, joilla hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä jatketaan käyttöoikeussopimuksen aikaista liikenteenharjoittajan ja yhdistyksen välistä käytäntöä näkövammaisten ja heidän saattajiensa ilmaisista matkoista, tarkoittaa uuden lipputuotteen lisäämistä aikaisemmin päätettyjen lipputuotteiden valikoimaan ja uuden lipputuotteen käyttöehtojen määrittämistä.

Valitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valituksessa vaaditaan elinvoima- ja ympäristölautakunnan päätöksen kumoamista. Valituksessa katsotaan, että lautakunnan päätös on ollut lainvastainen. Valituksen perusteluissa on viitattu aiempaan oikaisuvaatimukseen. Valituksen perustelujen mukaan kaikki näkövammaiset eivät ole vaikeavammaisia. Siltä osin kuin näkövammaisen ei ole vaikeavammaisen hänelle ei pidä myöntää maksutonta kuljetusta, ellei sitä myönnetä samoin perustein kuin sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saaville ja terveillekin henkilöille. Mikäli terveet saavat maksuttoman kuljetuksen Yteriin, niin se pitää järjestää myös vaikeavammaisille, jotta kohtelu on yhdenvertaista. Valittajan mukaan nykyisin vaikeavammaisen maksaa esimerkiksi matkasta (taksilla) matkakeskus-Puuvilla yli kolme euroa, [avoimella joukkoliikenteellä kulkeva] terve henkilö maksaa yhden euron ja näkövammaisen ei maksa mitään.

Valituksessa vaaditaan, että näkövammaisten matkat on vähintäänkin rajoitettava samaan määrään kuin niillä kuljetuspalvelua saavilla, jotka eivät kykene linja-autoa käyttämään.

Lisäksi valittaja vaatii oikeudenkäyntikulujensa korvaamista viivästyskorkeineen. Perustelujen mukaan lautakunnan olisi alun alkaen tullut tehdä alkuperäisen esityksen mukainen lakiin perustuva päätös. Perustelujen mukaan se, että joissain toisessa kunnassa toimitaan lain vastaisesti tai se, että Porissa on aiemmin toimittu väärin, ei oikeuta tekemään virheellistä päätöstä.

Lautakunnan lausunto

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on päättänyt jatkaa näkövammaisten ja heidän saattajiensa matkoja yhdistyksen tekemän kuntalaisaloitteen mukaisesti. Yhdistys on kuntalaisaloitteessaan katsonut, että näkövammaisten vapaalippu sekä saattajan maksuton matkalippu lisäävät kohderyhmän yhdenvertaisuutta näkeviin nähden. Maksuton matkalippu mahdollistaa aktiivisemmän osallistumisen kodin ulkopuoleiseen toimintaan ja näin ehkäisee syrjäytymistä. Käytäntö vähentää sosiaalitoimen vastuulla olevien kuljetuspalvelujen kustannuksia. Maksuttomat matkaliput ovat YK:n vammaissopimuksen sekä yhdenvertaisuuslain hengen mukaisia.

Aloitetta on perusteltu lisäksi muun muassa siten, että kyseessä on yhdenvertaisuuslain mukainen erityisryhmän positiivinen erityiskohtelu ja yhdenvertaisuuslain mukaiset kohtuulliset mukautukset edistävät vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta, sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisin perustein ei myönnetä kuljetuksia kaikille näkövammaisille, vaikka heillä olisi liikkumisessa vaikeuksia ja he tarvitsevat avoimessa joukkoliikenteessä saattajan avukseen, näkövammaiset ovat usein pienituloisia, näkövammaisen maksaa oman matkansa lisäksi saattajansa matkan, jos käyttää maksullista joukkoliikennettä sekä sillä, että muissa kaupungeissa näkövammaisilla tai heidän saattajillaan on osin tai kokonaan maksuttomia matkoja.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Pykälän 2 momentin mukaan välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaan kuitenkin sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää [positiivinen erityiskohtelu].

Valituksessa on katsottu, että näkövammaisten tulisi maksaa joukkoliikenteen käytöstä kuten muutkin matkustajat, eikä näkövammaisia tulisi kohdella erityisenä ryhmänä. Lautakunta on katsonut näkövammaisille ja heidän saattajilleen myönnetyn oikeuden maksuttomaan joukkoliikenteeseen yhdenvertaisuuslain mukaisesti positiiviseksi erityiskohteluksi kansalaisaloitteen mukaisesti. Näkövammaisia on kohdeltu useiden muidenkin kaupunkien joukkoliikenteessä erityisryhmänä, joka on oikeutettu yhdenvertaisuuslain positiiviseen erityiskohteluun. Positiivisesta erityiskohtelusta ja sen kohdistumisista erityisryhmiin ei ole soveltamiskäytäntöä joukkoliikenteen toimialueelta. Voimassa olevat käytännöt ovat lähtökohtaisesti peräisin ennen nykyisen ja jo kumotun yhdenvertaisuuslain voimaantuloa.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut -yksikkö

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle yllä olevan lausunnon.

Pöytäkirja tämän asiakohdan osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asiakohdan osalta tarkastettiin kokouksessa.

Kaupunginhallitus, 22.08.2022, § 494

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Jokelainen, hallintopäällikkö, johanna.jokelainen@pori.fi

Liitteet

1 Valitus Turun hallinto-oikeuteen

Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristölautakunta on 24.5.2022 (§ 95) päättänyt hylätä oikaisuvaatimuksen, joka koski joukkoliikennejaoston päätöstä näkövammaisten ja heidän saattajiensa maksuttomista matkoista avoimessa joukkoliikenteessä. Elinvoima- ja ympäristölautakunnan päätöksestä on valitettu Turun hallinto-oikeuteen.

Turun hallinto-oikeus on pyytänyt Porin kaupunginhallitusta hankkimaan elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunnon, jossa annetaan selostus asiasta, vastataan valituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausutaan esitetystä selvityksestä.

Selostus asiasta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on 24.5.2022 (§ 95) päättänyt hylätä joukkoliikennejaoston päätöksestä (29.3.2022, § 16) tehdyn oikaisuvaatimuksen koskien Satakunnan Näkövammaiset ry:n (yhdistys) kuntalaisaloitetta näkövammaisten ja heidän saattajiensa maksuttomista matkoista avoimessa joukkoliikenteessä. Joukkoliikennejaosto päätti äänin 7-2 jatkaa näkövammaisten matkustajien oikeutta maksuttomiin matkoihin Porin joukkoliikenteessä.

Yhdistys jätti kaupungille 15.6.2021 päivätyn kuntalaisaloitteen, jossa esitetään, että näkövammaisille matkustajille ja heidän saattajilleen myönnetään maksuttomat matkat joukkoliikenteessä sidosyksikkö Porin Linjat Oy:n vuoroilla.

Yhdistys on 1990-luvulla neuvotellut tuolloisen avoimen joukkoliikenteen liikenteenharjoittajan, Porin Linjat Oy:n kanssa näkövammaisten ja heidän saattajiensa oikeudesta maksuttomiin matkoihin.

Porin joukkoliikenteessä on vuonna 2021 toteutettu avoimen joukkoliikenteen järjestämistavan muutos, jossa käyttöoikeussopimukseen perustunut toteuttamismalli on vaihdettu hankintasopimukseen. Hankintasopimuksen mukainen liikenne on alkanut 7.6.2021. Liikenteenharjoittajana hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä toimii myös Porin Linjat Oy.

Aikaisemman käyttöoikeussopimuksen nojalla liikenteenharjoittajalla on ollut oikeus päättää muista lipuista kuin tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päättämistä lipputuotteista. Porin Linjat Oy:n on siten ollut mahdollista sopia halutessaan maksuttomista matkoista eri ryhmien kanssa.

Hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä viranomainen vastaa kaikista joukkoliikenteessä käytettävistä lipputuotteista. Järjestämistavan muutoksesta johtuen liikenteenharjoittajalla ei enää ole oikeutta sopia avoimessa joukkoliikenteessä käytettävistä lipputuotteista, vaan liikenteessä käytetään 7.6.2021 alkaen ainoastaan tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päättämiä lipputuotteita.

Joukkoliikennejaosto on 9.3.2021 (§ 15) päättänyt hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettävissä lipputuotteista. Joukkoliikennejaoston päätöksen mukaan matkat ovat 7.6.2021 alkaen maksuttomia vain 0-7-vuotiaille lapsille sekä lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjille.

Tieto liikenteenharjoittajan ja yhdistyksen välisestä sopimuksesta tuli toimivaltaisen viranomaisen tietoon vasta hankintasopimuksen alkamisen jälkeen. Näin ollen käyttöoikeussopimuksen aikaista käytäntöä näkövammaisten maksuttomista matkoista ei ole voitu ottaa huomioon päätettäessä hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä käyvistä lipputuotteista.

Toimivaltainen viranomainen sai tiedon yhdistyksen ja liikenteenharjoittajan sopimuksesta hankintasopimuksen alkamisen jälkeen kesällä 2021, jolloin oli käynnissä vielä aiemman joukkoliikennejaoston toimikausi. Tuolloisen joukkoliikennejaoston jäsenet ilmaisivat poliittisen tahtotilan olevan jatkaa maksuttomia matkoja, kunnes uusi joukkoliikennejaosto käsittelee asian uudelleen. Näkövammaisten ja heidän saattajiensa matkojen maksuttomuus on jatkunut hankintasopimuksen aikana niin sanotussa välitilassa odottaen, että uusi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

toimivaltainen joukkoliikennejaosto päättää asiasta ja mahdollisesta uudesta lipputuotteesta Porin paikallisliikenteessä. Nykyinen joukkoliikennejaosto käsitteli asiaa ensimmäistä kertaa yhdistyksen kuntalaisaloitteen pohjalta 29.3.2022.

Kuntalaisaloitetta koskeva joukkoliikennejaoston päätös ja edelleen elinvoima- ja ympäristölautakunnan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös, joilla hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä jatketaan käyttöoikeussopimuksen aikaista liikenteenharjoittajan ja yhdistyksen välistä käytäntöä näkövammaisten ja heidän saattajiensa ilmaisista matkoista, tarkoittaa uuden lipputuotteen lisäämistä aikaisemmin päätettyjen lipputuotteiden valikoimaan ja uuden lipputuotteen käyttöehtojen määrittämistä.

Valitus

Valituksessa vaaditaan elinvoima- ja ympäristölautakunnan päätöksen kumoamista. Valituksessa katsotaan, että lautakunnan päätös on ollut lainvastainen. Valituksen perusteluissa on viitattu aiempaan oikaisuvaatimukseen. Valituksen perustelujen mukaan kaikki näkövammaiset eivät ole vaikeavammaisia. Siltä osin kuin näkövammaisen ei ole vaikeavammaisen hänelle ei pidä myöntää maksutonta kuljetusta, ellei sitä myönnetä samoin perustein kuin sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saaville ja terveillekin henkilöille. Mikäli terveet saavat maksuttoman kuljetuksen Yteriin, niin se pitää järjestää myös vaikeavammaisille, jotta kohtelu on yhdenvertaista. Valittajan mukaan nykyisin vaikeavammaisen maksaa esimerkiksi matkasta (taksilla) matkakeskus-Puuvilla yli kolme euroa, [avoimella joukkoliikenteellä kulkeva] terve henkilö maksaa yhden euron ja näkövammaisen ei maksa mitään.

Valituksessa vaaditaan, että näkövammaisten matkat on vähintäänkin rajoitettava samaan määrään kuin niillä kuljetuspalvelua saavilla, jotka eivät kykene linja-autoa käyttämään.

Lisäksi valittaja vaatii oikeudenkäyntikulujensa korvaamista viivästyskorkeineen. Perustelujen mukaan lautakunnan olisi alun alkaen tullut tehdä alkuperäisen esityksen mukainen lakiin perustuva päätös. Perustelujen mukaan se, että joissain toisessa kunnassa toimitaan lain vastaisesti tai se, että Porissa on aiemmin toimittu väärin, ei oikeuta tekemään virheellistä päätöstä.

Elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunto

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on päättänyt jatkaa näkövammaisten ja heidän saattajiensa matkoja yhdistyksen tekemän kuntalaisaloitteen mukaisesti. Yhdistys on kuntalaisaloitteessaan katsonut, että näkövammaisten vapaalippu sekä saattajan maksuton matkalippu lisäävät kohderyhmän yhdenvertaisuutta näkeviin nähden. Maksuton matkalippu mahdollistaa aktiivisemmän osallistumisen kodin ulkopuoleiseen toimintaan ja näin ehkäisee syrjäytymistä. Käytäntö vähentää sosiaalitoimen vastuulla olevien kuljetuspalvelujen kustannuksia. Maksuttomat matkaliput ovat YK:n vammaissopimuksen sekä yhdenvertaisuuslain hengen mukaisia.

Aloitetta on perusteltu lisäksi muun muassa siten, että kyseessä on yhdenvertaisuuslain mukainen erityisryhmän positiivinen erityiskohtelu ja yhdenvertaisuuslain mukaiset kohtuulliset mukautukset edistävät vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta, sosiaalihuoltolain tai vammaispuolustuksen mukaisin perustein ei myönnetä kuljetuksia kaikille näkövammaisille, vaikka heillä olisi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

liikkumisessa vaikeuksia ja he tarvitsevat avoimessa joukkoliikenteessä saattajan avukseen, näkövammaiset ovat usein pienituloisia, näkövammaisen maksaa oman matkansa lisäksi saattajansa matkan, jos käyttää maksullista joukkoliikennettä sekä sillä, että muissa kaupungeissa näkövammaisilla tai heidän saattajillaan on osin tai kokonaan maksuttomia matkoja.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Pykälän 2 momentin mukaan välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaan kuitenkin sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää [positiivinen erityiskohtelu].

Valituksessa on katsottu, että näkövammaisten tulisi maksaa joukkoliikenteen käytöstä kuten muutkin matkustajat, eikä näkövammaisia tulisi kohdella erityisenä ryhmänä. Lautakunta on katsonut näkövammaisille ja heidän saattajilleen myönnetyn oikeuden maksuttomaan joukkoliikenteeseen yhdenvertaisuuslain mukaisesti positiiviseksi erityiskohteluksi kansalaisaloitteen mukaisesti. Näkövammaisia on kohdeltu useiden muidenkin kaupunkien joukkoliikenteessä erityisryhmänä, joka on oikeutettu yhdenvertaisuuslain positiiviseen erityiskohteluun. Positiivisesta erityiskohtelusta ja sen kohdistumisista erityisryhmiin ei ole soveltamiskäytäntöä joukkoliikenteen toimialueelta. Voimassa olevat käytännöt ovat lähtökohtaisesti peräisin ennen nykyisen ja jo kumotun yhdenvertaisuuslain voimaantuloa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkkü, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kaupunginhallitus päättää antaa asiassa hallinto-oikeudelle elinvoima- ja ympäristölautakunnan laatiman lausunnon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 17.04.2024, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Iiris Lehti, iiris.lehti@pori.fi

Liitteet

1 Turun hallinto-oikeuden päätös 10.4.2024, H608/2024, henkilötiedot peitetty

Joukkoliikennejaosto päätti 29.3.2022 (§ 16) Satakunnan Näkövammaiset ry:n kuntalaisaloitteen pohjalta, että näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin yleisessä joukkoliikenteessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaoston päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, jonka elinvoima- ja ympäristölautakunta hylkäsi päätöksellään 24.5.2022 § 95. Oikaisuvaatimuksen tekijä valitti asiasta Turun hallinto-oikeuteen.

Valituksessaan oikaisuvaatimuksen tekijä vaati, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan ja joukkoliikennejaoston päätökset on kumottava. Valituksen mukaan näkövammaisten henkilöiden maksuttomat matkat on ainakin rajoitettava samaan määrään kuin sellaisten kuljetuspalvelua saavien henkilöiden, jotka eivät kykene käyttämään linja-autoa. Porin kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut viivästyskorkeineen.

Ei-vaikeavammaisille näkövammaisille henkilöille ei pidä myöntää maksutonta kuljetusta joukkoliikenteessä, ellei sitä myönnetä samoin perustein kuin sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saaville ja terveillekin henkilöille. Jos terveet henkilöt saavat maksuttoman kuljetuksen Porin Yyteriin, niin sellainen pitää järjestää myös vaikeavammaisille henkilöille.

Kaikki näkövammaiset henkilöt eivät ole vaikeavammaisia. Kohtelun tulisi olla yhdenvertaista. Vaikeavammaisen henkilö maksaa esimerkiksi taksilla kuljettavasta Porin Matkakeskuksen ja Porin Puuvillan välisestä matkasta yli kolme euroa, terve henkilö euron. On kyseenalaista minkä vuoksi näkövammaisen henkilö ei maksa samasta matkasta mitään.

Asian aikaisempi käsittely löytyy historiatiedoista.

Turun hallinto-oikeuden päätös

Turun hallinto-oikeus antoi päätöksen asiasta 10.4.2024. Hallinto-oikeus ei tutki valittajan vaatimusta näkövammaisten henkilöiden maksuttomien matkojen määrän rajoittamisesta. Hallinto-oikeus on muilta osin tutkinut valituksen ja hylkää sen. Hallinto-oikeus hylkää valittajan oikeudenkäyntiluvatuksen.

Hallinto-oikeus toteaa perusteluinaan seuraavaa:

”Asiassa on valittajan kunnallisvalituksesta ratkaistavana, ovatko elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaoston päätös 29.3.2022 sekä elinvoima- ja ympäristölautakunnan oikaisuvaatimuspäätös 24.5.2022 valittajan esittämillä perusteilla kuntalain 135 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastaisia. Kysymys on siitä, voidaanko näkövammaisten henkilöiden ja heidän saattajiensa maksuttomien joukkoliikennematkojen katsoa olevan yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaista positiivista erityiskohtelua. Valituksenalaisilla päätöksillä 29.3.2022 ja 24.5.2022 ei ole päätetty kenenkään osalta sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisista kuljetuksista eikä terveiden henkilöiden maksuttomista kuljetuksista. Hallinto-oikeus ei näin ollen arvioi tässä yhteydessä tällaisiin kuljetuksiin liittyviä kysymyksiä.

Hallinto-oikeus katsoo, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaoston päätöksen tarkoituksena on näkövammaisten eli heikommassa asemassa olevien ihmisten oikeuksien edistäminen. Näkövammaisten henkilöiden ja heidän saattajiensa maksuttomalla joukkoliikenteellä pyritään edistämään näkövammaisten tosiasiallista yhdenvertaisuutta mahdollistamalla heille liikkuminen ja osallistuminen yhteiskunnan toimintaan vastaavin tavoin kuin henkilöillä, joilla ei ole näkövammaa. Päätöksen tarkoituksiperät ovat siten yhdenvertaisuuslain ja vammaisyleissopimuksen tavoitteiden mukaisia. Asiassa ei voida myöskään todeta, että näkövammaisten henkilöiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

positiivista erityiskohtelua koskevien toimien tavoite olisi yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunnossa tarkoitettu tavoin esimerkiksi teknisen kehityksen vuoksi Porin seudullisessa joukkoliikenteessä jo muulla tavoin toteutunut tai tosiasiallinen yhdenvertaisuus olisi muutoin jo saavutettu. Ottaen huomioon, että kysymys on lippujen hinnoittelua koskevasta päätöksestä, on päätös luonteeltaan määräaikainen ja muutettavissa tilanteessa, jossa positiivisen erityiskohtelun tarvetta ei katsota esimerkiksi teknisen kehityksen vuoksi enää olevan. Myös tämä puoltaa toimenpiteen oikeasuhtaisuutta. Se, että joillakin näkövammaisilla henkilöillä on oikeus vammaispalvelulain tai sosiaalipalvelulain mukaisesti liikkumista tukeviin palveluihin, ei myöskään anna aiheutta katsoa, että kaikkiin näkövammaisiin ja heidän saattajiinsa kohdistuva joukkoliikenteen maksuttomuus olisi suhteettoman pitkälle menevää näkövammaisten positiivista erityiskohtelua. Hallinto-oikeus katsoo, että joukkoliikennejaoston päätöksessä on kysymys oikeasuhtaisesta ja sallitusta yhdenvertaisuuslain 9 §:ssä tarkoitettua näkövammaisten henkilöiden positiivisesta erityiskohtelusta. Kysymys ei siten ole myöskään syrjinnästä.

Edellä mainituin perustein elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaosto sekä elinvoima- ja ympäristölautakunta eivät ole ylittäneet toimivaltaansa eivätkä joukkoliikennejaoston päätös 29.3.2022 sekä lautakunnan oikaisuvaatimus päätös 25.5.2022 ole muutoinkaan valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisia. Valitus on näin ollen hylättävä.”

Hallinto-oikeuden päätös ei ole lainvoimainen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta merkitsee Turun hallinto-oikeuden päätöksen 10.4.2024, H608/2024 tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kaupunginhallitus, 06.05.2024, § 211

Valmistelijat / lisätiedot:

Iiris Lehti, iiris.lehti@pori.fi

Liitteet

1 Turun hallinto-oikeuden päätös 10.4.2024, H608/2024, henkilötiedot peitetty

Joukkoliikennejaosto päätti 29.3.2022 (§ 16) Satakunnan Näkövammaiset ry:n kuntalaisaloitteen pohjalta, että näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin yleisessä joukkoliikenteessä.

Joukkoliikennejaoston päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, jonka elinvoima- ja ympäristölautakunta hylkäsi päätöksellään 24.5.2022 § 95. Oikaisuvaatimuksen tekijä valitti asiasta Turun hallinto-oikeuteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valituksessaan oikaisuvaatimuksen tekijä vaati, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan ja joukkoliikennejaoston päätökset on kumottava. Valituksen mukaan näkövammaisten henkilöiden maksuttomat matkat on ainakin rajoitettava samaan määrään kuin sellaisten kuljetuspalvelua saavien henkilöiden, jotka eivät kykene käyttämään linja-autoa. Porin kaupunki on veloitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut viivästyskorkoineen.

Ei-vaikeavammaisille näkövammaisille henkilöille ei pidä myöntää maksutonta kuljetusta joukkoliikenteessä, ellei sitä myönnetä samoin perustein kuin sosiaalihoitolain mukaista kuljetuspalvelua saaville ja terveillekin henkilöille. Jos terveet henkilöt saavat maksuttoman kuljetuksen Porin Yyteriin, niin sellainen pitää järjestää myös vaikeavammaisille henkilöille.

Kaikki näkövammaiset henkilöt eivät ole vaikeavammaisia. Kohtelun tulisi olla yhdenvertaista. Vaikeavammaisen henkilö maksaa esimerkiksi taksilla kuljettavasta Porin Matkakeskuksen ja Porin Puuvillan välisestä matkasta yli kolme euroa, terve henkilö euron. On kyseenalaista minkä vuoksi näkövammaisen henkilö ei maksa samasta matkasta mitään.

Asian aikaisempi käsittely löytyy historiatiedoista.

Turun hallinto-oikeuden päätös

Turun hallinto-oikeus antoi päätöksen asiasta 10.4.2024. Hallinto-oikeus ei tutki valittajan vaatimusta näkövammaisten henkilöiden maksuttomien matkojen määrän rajoittamisesta. Hallinto-oikeus on muilta osin tutkinut valituksen ja hylkää sen. Hallinto-oikeus hylkää valittajan oikeudenkäyntiluvuun vaatimuksen.

Hallinto-oikeus toteaa perusteluinaan seuraavaa:

”Asiassa on valittajan kunnallisvalituksesta ratkaistavana, ovatko elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaoston päätös 29.3.2022 sekä elinvoima- ja ympäristölautakunnan oikaisuvaatimuspäätös 24.5.2022 valittajan esittämällä perusteilla kuntalain 135 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastaisia. Kysymys on siitä, voidaanko näkövammaisten henkilöiden ja heidän saattajiensa maksuttomien joukkoliikennematkojen katsoa olevan yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaista positiivista erityiskohtelua. Valituksenalaisilla päätöksillä 29.3.2022 ja 24.5.2022 ei ole päätetty kenenkään osalta sosiaalihoitolain tai vammaispuolustuksen mukaisista kuljetuksista eikä terveiden henkilöiden maksuttomista kuljetuksista. Hallinto-oikeus ei näin ollen arvioi tässä yhteydessä tällaisiin kuljetuksiin liittyviä kysymyksiä.

Hallinto-oikeus katsoo, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaoston päätöksen tarkoituksena on näkövammaisten eli heikommassa asemassa olevien ihmisten oikeuksien edistäminen. Näkövammaisten henkilöiden ja heidän saattajiensa maksuttomalla joukkoliikenteellä pyritään edistämään näkövammaisten tosiasiallista yhdenvertaisuutta mahdollistamalla heille liikkuminen ja osallistuminen yhteiskunnan toimintaan vastaavin tavoin kuin henkilöillä, joilla ei ole näkövammaa. Päätöksen tarkoituksena ovat siten yhdenvertaisuuslain ja vammaisyleissopimuksen tavoitteiden mukaisia. Asiassa ei voida myöskään todeta, että näkövammaisten henkilöiden positiivista erityiskohtelua koskevien toimien tavoite olisi yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunnossa tarkoitettuihin tavoin esimerkiksi teknisen kehityksen vuoksi Porin seudullisessa joukkoliikenteessä jo muulla tavoin toteutunut tai tosiasiallinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

yhdenvertaisuus olisi muutoin jo saavutettu. Ottaen huomioon, että kysymys on lippujen hinnoittelua koskevasta päätöksestä, on päätös luonteeltaan määräaikainen ja muutettavissa tilanteessa, jossa positiivisen erityiskohtelun tarvetta ei katsota esimerkiksi teknisen kehityksen vuoksi enää olevan. Myös tämä puoltaa toimenpiteen oikeasuhtaisuutta. Se, että joillakin näkövammaisilla henkilöillä on oikeus vammaispalvelulain tai sosiaalipalvelulain mukaisesti liikkumista tukeviin palveluihin, ei myöskään anna aihetta katsoa, että kaikkiin näkövammaisiin ja heidän saattajiinsa kohdistuva joukkoliikenteen maksuttomuus olisi suhteettoman pitkälle menevää näkövammaisten positiivista erityiskohtelua. Hallinto-oikeus katsoo, että joukkoliikennejaoston päätöksessä on kysymys oikeasuhtaisesta ja sallitusta yhdenvertaisuuslain 9 §:ssä tarkoitetusta näkövammaisten henkilöiden positiivisesta erityiskohtelusta. Kysymys ei siten ole myöskään syrjinnästä.

Edellä mainituin perustein elinvoima- ja ympäristölautakunnan joukkoliikennejaosto sekä elinvoima- ja ympäristölautakunta eivät ole ylittäneet toimivaltaansa eivätkä joukkoliikennejaoston päätös 29.3.2022 sekä lautakunnan oikaisuvaatimus päätös 25.5.2022 ole muutoinkaan valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisia. Valitus on näin ollen hylättävä.”

Hallinto-oikeuden päätös ei ole lainvoimainen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Inna, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee Turun hallinto-oikeuden päätöksen 10.4.2024, H608 /2024 tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 05.02.2025, § 16

Valmistelija / lisätiedot:

Iiris Lehti, iiris.lehti@pori.fi

Liitteet

- 1 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös, 3.12.2024, 3455/2024
- 2 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös, 3.12.2024, 3455/2024, alkuperäinen Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on 24.5.2022 hylännyt joukkoliikennejaoston 29.3.2022 (§ 16) päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen. Joukkoliikennejaosto päätti kuntalaisaloitteen pohjalta äänin 2-7 jatkaa näkövammaisten matkustajien oikeutta maksuttomiin matkoihin Porin joukkoliikenteessä.

Lautakunnan päätöksestä valitettiin Turun hallinto-oikeuteen. Valituksessa vaadittiin lautakunnan päätöksen kumoamista lainvastaisena. Valituksen perusteluissa on viitattu aiempaan oikaisuvaatimukseen. Valituksen perustelujen mukaan kaikki näkövammaiset eivät ole vaikeavammaisia. Siltä osin kuin näkövammaisen ei ole vaikeavammaisen hänelle ei pidä myöntää maksutonta kuljetusta, ellei sitä myönnetä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

samoin perustein kuin sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saaville ja terveillekin henkilöille. Kaupunginhallitus on antanut asiasta lausunnon hallinto-oikeudelle 22.8.2022.

Turun hallinto-oikeus on päätöksellään 10.4.2024 hylännyt valituksen niiltä osin kuin se ei ole jättänyt valitusta tutkimatta.

Valittaja on ollut tyytymätön hallinto-oikeuden päätökseen ja hakenut siihen muutosta toimittamalla korkeimmalle hallinto-oikeudelle valituslupahakemuksen ja valituksen.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 3.12.2024 hylännyt valituslupahakemuksen todeten, että asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ei ole valitusluvan myöntämisen perustetta. Korkein hallinto-oikeus ei siten ole antanut, eikä tule antamaan, ratkaisua valitukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää merkitä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 17

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, kuntalaisaloitteiden raportointi 2024

PRIDno-2024-947

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Suominen, heidi.suominen@pori.fi

Liitteet

1 Elinvoima- ja ympäristötoimiala, kuntalaisaloitteiden raportointi 2024

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa.

Aloitteen tekijälle tulee antaa vastaus aloitteen johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Hallintosäännön 157 pykälän mukaan aloitteen käsittelystä vastaa se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Lisäksi kaupunginhallituksen tulee vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esittää valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsiteltyjä. Muun toimielimen toimivaltaan kuuluvista aloitteista tulee antaa tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla, päättää mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Elinvoima- ja ympäristölautakunnan vastuulle kuuluneiden kuntalaisaloitteiden käsittelystä on koottu liitteenä oleva raportti vuoden 2024 kuntalaisaloitteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää merkitä tiedoksi keskeneräisen kuntalaisaloitteen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 18

Tiedoksi merkittävät viranhaltijapäätökset

Toimielimelle ovat saapuneet seuraavat viranhaltijapäätökset.

Apulaiskaupungingeodeetti

Yleinen viranhaltijapäätös:

§ 1 Tonttijaon ja tonttijaon muutoksen 8558 hyväksyminen Ruosniemen eli 51. kaupunginosan kortteliin 179 (tontit 1-2), 09.01.2025

§ 3 Tonttijaon 8569 hyväksyminen osaan Huvilarannan eli 68. kaupunginosan korttelia 11 (tontit 3-5), 10.01.2025

§ 4 Osoitenumerointi, Pesinmaantie 324, 28.01.2025

Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Henkilöstöpäätös:

§ 1 Valvontaeläinlääkärin viran täyttäminen, 09.01.2025

Yleinen viranhaltijapäätös:

§ 5 Sopimus kaavoitusviranomaispalvelujen järjestämisestä, 27.01.2025

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Toimielin päättää olla käyttämättä otto-oikeutta ja merkitsee päätökset tiedoksi.

Päätös

Toimielin päätti olla käyttämättä otto-oikeutta ja merkitsi päätökset tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 19

Tiedoksi merkittävät asiat

Porin kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 11.11.2024 hyväksyä Mäntyluodon 65. kaupunginosan Kallon aluetta koskevan asemakaavan muutoksen 609 1758, päivätty 1.10.2024. Kaavan hyväksymispäätös on säädetyllä tavalla kuulutettu 15.11.2024. Kaava on tullut voimaan kuulutuksella 9.1.2025

Porin kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.11.2024 hyväksyä Vähärauma 25. kaupunginosan kiinteistön 609-25-9907-2 ja puiston Pekanpuisto III (osa) asemakaavan muutoksen 609 1776, päivätty 4.11.2024 sekä tonttijaon 8576. Kaavan hyväksymispäätös on säädetyllä tavalla kuulutettu 26.11.2024. Kaava on tullut voimaan kuulutuksella 9.1.2025.

Porin kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.11.2024 hyväksyä Päärnäinen 6. kaupunginosan korttelin 80 (osa) asemakaavan muutoksen 609 1772, päivätty 6.11.2024. Kaavan hyväksymispäätös on säädetyllä tavalla kuulutettu 26.11.2024. Kaava on tullut voimaan kuulutuksella 9.1.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Hallintovalitus

§15

Hallintovalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla myös:

1. viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija;
2. sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
3. se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa;
4. se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
5. kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
6. toimialueellaan sellaisella rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen; sekä
7. viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusaika

Päätös on annettu julkipanon jälkeen, jolloin sen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksen antamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4

Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42414

Puhelinnumero: 029 56 42400

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#) (linkki sivustolle).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Porin kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 121, 28101 Pori
Käyntiosoite: Porin yhteinen palvelupiste, Yrjönkatu 6
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pori.fi
Faksinumero: (02) 634 9417
Puhelinnumero: (02) 621 1100

Palvelupisteen aukioloajat
maanantai 10 - 16
tiistai-torstai 8 - 16
perjantai 8 - 15

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§10, §11, §12, §13, §14, §16, §17, §18, §19

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.